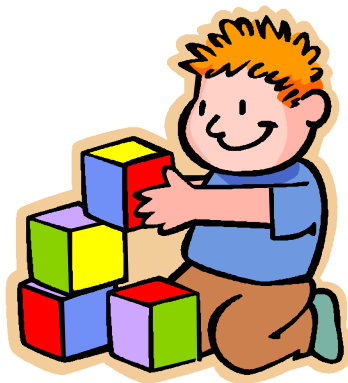

**LUVIAN KUNNAN
KOULULAISTEN AAMU- JA
ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
ELI IIPAN
TOIMINTASUUNNITELMA**

1.1.2005 alkaen

päivitetty 1.8.2008

1 Johdanto.....	3
2 Toiminnan lähtökohdat.....	3
3 Toiminnan tavoitteet.....	4
4 Toiminnan sisältö.....	4
4.1 Leikki.....	5
4.2 Pelit.....	5
4.3 Kädentaidot.....	5
4.4 Oppimisympäristö.....	5
4.5 Fyysinen kehitys.....	6
4.6 Turvallisuudentunne.....	6
5 Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta.....	6
6 Toiminnan järjestäminen ja laajuus.....	6
6.1 Toimitila.....	7
6.2 Aukioloajat.....	7
6.3 Hakeminen.....	7
6.4 Maksut.....	7
6.5 Henkilökunta.....	8
6.6 Yhteistyötahot.....	8
7 Arviointi.....	8

1 Johdanto

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain 8 a luvun mukaista lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa. Toiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on ollut turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle ennen ja jälkeen koulupäivän, tukea lapsen kasvua ja kehitystä, luoda perustaa hyvälle vapaa-ajanviettotavoille sekä auttaa perheitä kasvatustehtävän toteuttamisessa. Toiminnalla pyritään myös ehkäisemään syrjäytymistä ja ennaltaehkäisemään riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen valvomattomaan ajankäyttöön ja yksinoloon.

Perusopetuslain 48 a §:n 3 momentin mukaisesti Opetushallitus on päättänyt aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet. Toiminta tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti 1.8.2004 alkaen.

Luvialla koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnalla eli Iipalla on jo pitkät perinteet, sillä syksystä 1982 on ollut iltapäivätoimintaa ja vuoden 1986 alusta toiminta laajennettiin käsittämään myös aamupäivät ennen koulun alkua. 1.1.2005 toiminta siirtyi perusturvalautakunnan alaisuudesta sivistyslautakunnan alaisuuteen.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on osa Luvian kunnassa tapahtuvaa varhaiskasvatusta, jonka tarkoituksena on edistää lasten suotuisia kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Tämän toimintasuunnitelman tarkoituksena on selventää vanhemmille, päättäjille ja kaikille asiasta kiinnostuneille, mitä aamu- ja iltapäivätoiminta on.

2 Toiminnan lähtökohdat

Aamu- ja iltapäivätoiminta rakentuu perusopetuksen yleisiin kasvatustavoitteisiin. Aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa vastapainoa ja tukea koulutyölle sekä mahdollisuuden lepoon ja virkistykseen. Toiminnan suunnittelun lähtökohtana ovat yksilölliset ja yhteisölliset sekä sosiaaliseen kasvuun liittyvät näkökohdat. Tavoitteena on tarjota lapselle ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilöstön valvonnassa hänen tarpeensa huomioonottavaa, monipuolista ja virkistävää toimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa voidaan käyttää koulun tiloja tai muita toimintaan soveltuvia toimintaympäristöjä. Toimintaympäristön tulee tukea toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista, ja sitä suunniteltaessa tulee ottaa turvallisuuden lisäksi huomioon toiminnan luonne ja tarkoitus, lapsen kiinnostuksen kohteet ja toiminnan monipuolisuus. Toiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokkien sekä kaikkien vuosiluokkien erityisopetuksen oppilaille.

Luvialla toiminnan lähtökohtana on pyrkimys turvata pienten koululaisten vapaa-ajat ennen ja jälkeen koulutyön vanhempien työssäolo- ja opiskeluaikoina tai muun perustellun syyn takia. Toiminnassa on mukana 1., 2. ja 3. luokan yleisopetuksen oppilaita ja erityisoppilaita. Toiminnan laatu

varmistetaan ammattitaitoisella ja tehtävään soveltuvalle henkilökunnalla, jonka määrä suhteutetaan vuosittain lapsimäärään. Toiminnan muotoutumiseen vaikuttaa myös 1.8.2004 voimaan tullut Aamu- ja iltapäivätoiminnan laki.

3 Toiminnan tavoitteet

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen hyvinvointia ja terveyttä. Lapselle tarjotaan ennen ja jälkeen koulupäivän turvallinen ympäristö, jossa hän voi aikuisen ohjauksessa osallistua monipuoliseen ja virkistävään toimintaan. Toiminnan tulee tukea kodin ja koulun kasvatustyötä, lapsen tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä sekä eettistä kasvua. Sillä lisätään tasa-arvoa, edistetään osallisuutta ja ehkäistään syrjäytymistä.

Perusteissa korostetaan leikin, luovan toiminnan ja myönteisten elämysten merkitystä koululaiselle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapselle mahdollisuus sosiaaliseen vuorovaikutukseen, esteettisiin kokemuksiin sekä liikkumiseen ja ulkoiluun. Tärkeää on myös oppilaan oma toiminta, rentoutuminen ja lepo. Paikallinen järjestäjä määrittelee toiminnan yksityiskohtaiset sisällöt.

Näiden yleisten tavoitteiden pohjalta on Iipalle laadittu omat tavoitteet;

- tarjota monipuolista viriketoimintaa huomioiden lasten taidot, tarpeet ja toiveet.
- tarjota lapsille myös mahdollisuus lepoon ja rauhalliseen itsekseen oloon.
- edistää leikkimisen jaloa taitoa.
- opastaa huolehtimaan hygieniasta ja omasta terveydestä.
- toisten kunnioittamisen ja hyvien tapojen ymmärtäminen sekä oppiminen; sosiaalisten taitojen edistäminen.
- antaa mahdollisuus ulkoiluun ja liikkumiseen.
- luoda turvallinen ilmapiiri ja paikka, missä viettää aikaa ennen ja jälkeen koulutyön.
- kannustaa lasta aktiivisuuteen, oppimiseen ja aloitteellisuuteen.
- tarjota lapsille myönteisiä kokemuksia.

4 Toiminnan sisältö

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla on sisällöllisesti oma erityisluonteensa, jolle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja määrittelevät ja valitsevat toiminnan yksityiskohtaiset sisällöt. Sisältöihin vaikuttavat paikalliset olosuhteet ja tarjonta, toteuttajien omat vahvuudet, painotukset sekä käytännön mahdollisuudet. Sisältöjen tulee tukea toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Sisällöt tulee suunnitella siten, että toiminta muodostuu lapsen kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi, joka tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta, esteettisiä kokemuksia, vireyttä edistävää liikkumista ja ulkoilua sekä mahdollisuuden myös omaan toimintaan, rentoutumiseen ja lepoon.

Pääpaino Iipan toiminnassa on vapaa oleminen. Koulupäivä on pienelle koululaiselle melko rankka ja täynnä ohjattua toimintaa. Niinpä ohjatun toiminnan osuutta ei sen enempää korosteta. Tärkeää on, että läsnä on aikuisia, jotka tarvittaessa voivat ohjata lapsia leikkiin, askarteluun ym. tekemiseen ja tehdä yhdessä lasten kanssa. Rajoituksia ja järjestettyä ohjelmaa ei siis paljon ole.

Iipassa on melko runsaasti erilaisia leikkivälineitä (mm. legoja, roolivaatteita, puupalikoita, rakennuspalikoita, koti- ja kauppaleikkitarvikkeita), paljon kehittäviä pelejä, muutamia palloja ja ulkopelivälineitä sekä sisäliikuntaan tarkoitettuja välineitä. Leikki- ja liikuntavälineet on hankittu lasten ikä- ja kehitystaso huomioiden.

4.1 Leikki

- Monipuoliset ja turvalliset leikkivälineet ja – tilanteet.
- Ryhmässä leikkiminen ja toisten huomioonottaminen erilaisissa leikki-tilanteissa.
- Myönteiset kokemukset ohjatuista leikkituokioista.

4.2 Pelit

- Lasten kehitystason mukaisten pelien tarjonta ja pelisääntöjen opetus.
- Antaa mahdollisuus ohjaajan ja lasten yhteisiin pelihetkiin.

4.3 Kädentaidot

- Tutustuttaa lapset erilaisiin työvälineisiin ja niistä huolehtimiseen.
- Tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet käyttää erilaisia materiaaleja ja tekniikoita.
- Ohjata lapsia oman suunnittelutaidon kehittämisessä sekä ohjeen mukaisessa työskentelyssä.
- Tarjota lapsille opastusta askartelun, käsityön, kuvataiteen alueilla.
- Järjestää taide- ja kädentaitonäyttelyjä.

4.4 Oppimisympäristö

- Antaa mahdollisuus koulutehtävien tekemiseen.
- Kannustaa lapsia uusien asioiden oppimiseen ja kertaamiseen (kirjoittaminen ja matemaattiset tehtävät).
- Opastaa tietokoneen käytössä.
- Tarjota lapsille monipuolista kirjallisuutta eri aloilta sekä Iipan omista hyllyistä että kirjastokäynneillä.
- Yhteiset lukuhetket.
- Mahdollisuus lastenelokuvien katseluun ja musiikin ja musiikkisatujen kuunteluun.

4.5 Fyysinen kehitys

- Tarjota lapsille monipuolinen ja terveellinen aamu- ja välipala, suunnittelussa huomioiden koulun ruokalista ja lasten allergiat. Loma-aikoina lapsille tarjotaan lämmin ateria.
- Mahdollisuus uusiin ja erilaisiin makuelämyksiin.
- Lasten WC-käyttäytyminen ja käsien pesu.
- Opettaa huolehtimaan säänmukaisesta pukeutumisesta sekä omista vaatteista ja tavaroista.
- Mahdollisuus lepoon tarvittaessa.
- Riittävä päivittäinen ulkoilu erilaisten liikuntamuotojen parissa (mm. sähly, koripallo, hyp-pynarut) sekä yhteiset ulkoiluretket eri kohteisiin mahdollisuuksien mukaan.
- Yhteisiä sisäliikuntahetkiä koulun liikuntasalissa.

4.6 Turvallisuudentunne

- Lasten tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu.
- Lasten kunnioittaminen erilaisina yksilöinä.
- Rohkaista lapsia ilmaisemaan tunteitaan sekä hallitsemaan niitä.
- Lapset oppivat hyviä tapoja ja toisten huomioonottamista.
- Jokainen lapsi tarvitsee onnistumisen kokemuksia.
- Juhlapyhien ja lasten merkkipäivien huomioiminen.

5 Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta

Erityisopetukseen otetun tai siirretyn oppilaan aamu- ja iltapäivätoiminnan lähtökohtana ovat toiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Lisäksi toiminnassa otetaan huomioon oppilaan yksilölliset tarpeet. Toiminta tukee itsetunnon ja omatoimisuuden kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilasta kannustetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen. Erityisoppilaalle onnistumisen kokemukset ovat tärkeitä myönteisen kasvun tukemiseksi.

Erityisopetukseen otetun tai siirretyn oppilaan aamu- ja iltapäivätoiminta toteutetaan muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Huoltajien kanssa sovitaan, miten erityisoppilaan kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

6 Toiminnan järjestäminen ja laajuus

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta säädetään perusopetuslain (628/1998) 8 a luvussa. Perusopetuslain 48 b §:n mukaan kunta voi järjestää ja hankkia perusopetuslaissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa. Jos kunta järjestää tai hankkii mainitun lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuo-

siluokkien osalta perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetuille erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.

Luvialla kaikilla toimintaa tarvitsevilla, myös muista kunnista Luvialla koulua tai esikoulua käyville, on siihen mahdollisuus. Toimintaa järjestetään tarvittaessa myös koulujen loma-aikoina.

6.1 Toimitila

Iippa toimii Luvian kirkonkylän koulun pihapiirissä, keittolarakennuksen kahdessa ylimmässä kerroksessa. Tilat on saatu yhdistämällä kaksi asuntoa toisiinsa. Toimitila on rinnastettavissa omakotitaloon, jolloin paloturvallisuusmääräykset ovat sen mukaiset ja Iipalle on laadittu oma palo- ja pelastussuunnitelma. Yläkerrassa on kaksi huonetta, eteinen ja wc, alakerrassa on kaksi huonetta, keittiö ja kaksi eteistä. Poistumistiet yläkerran parvekkeen kautta paloportaita pitkin, alakerran eteisistä sekä musiikkiluokan kautta. Koulun tilat ovat mahdollisuuksien mukaan Iipan käytettävissä, kuten esim. koulun liikuntasali.

Ulkoilu tapahtuu koulun piha-alueella ja Iipan takapihalla.

6.2 Aukioloajat

Iippa on auki päivittäin klo 6.30 – 17.00. Koulujen loma-aikoina Iippa on avoinna tarvittaessa. Iippa on suljettu heinäkuussa noin neljän viikon ajan.

6.3 Hakeminen

Iippaan hakemisesta ilmoitetaan keväällä kunnan tiedotuslehdessä. Hakulomakkeita jaetaan kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Muulloin lomakkeita saa Iipasta ja koulun kansliasta. Ryhmäkokoa ei ole määritelty, joten kaikki halukkaat pääsevät mukaan toimintaan. Myös lukuvuoden kuluessa voi ilmoittautua. Ainoa valintakriteeri on vanhempien työssäkäynti, opiskelu tai muu perusteltu syy.

6.4 Maksut

Toiminnasta peritään kuukausittain kunnan määräämä maksu, riippuen läsnäolopäivistä ja päivittäisestä Iipassa oloajasta.

Kuukausimaksu on **80 €**, jos lapsi on Iipassa yli 10 päivää ja päivittäinen Iipassa vietetty aika on keskimäärin enemmän kuin 3 tuntia. **60 €** maksetaan kuukaudessa silloin, kun lapsi on Iipassa yli 10 päivää, mutta päivittäinen Iipassa vietetty aika on keskimäärin alle 3 tuntia.

Jos lapsi on Iipassa 10 päivää tai vähemmän, maksu määräytyy aamu- ja iltapäivien mukaan. Aamupäivistä maksu on **2 €** ja iltapäivistä **3 €**.

Koulun loma-aikoina maksu on **8 €** / pv.

Mahdollisista maksualennuksista ja vapautuksista päättää hallintojohtaja huoltajien kirjallisen anomuksen ja sosiaalitoimen lausunnon perusteella.

6.5 Henkilökunta

Perusopetuslain 48 e §:n mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana. Sen estämättä, mitä 9 a §:ssä säädetään, aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajana on 31 päivään heinäkuuta 2009 kelpoinen toimimaan myös henkilö, jolla on koulutuksella tai kokemuksella hankittu riittävä taito toimia lapsiryhmän ohjaajana ja soveltuvuus tehtävään. Jokaisessa toimintaryhmässä on oltava yksi kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö.

6.6 Yhteistyötahot

Iippa toimii koulun yhteydessä ja kuuluu saman lautakunnan alaisuuteen, joten yhteistyötä koulun kanssa on ja sitä tulisi edelleen pyrkiä kehittämään. Yhteistyötä parantaa se, että Iipan työntekijät, sinä aikana kun lapset ovat koulussa, toimivat avustajina ja sijaisina mahdollisuuksien mukaan.

Pääyhteistyötaho on tietenkin lasten vanhemmat, sillä kuten päiväkodin ja koulun, tulee myös Iipan tukea vanhempia heidän kasvatustyössään. Yhteistyötä vanhempien kanssa tapahtuu henkilökohtaisesti keskustellen tulo- ja lähtötilanteissa tai päivän aikana puhelimitse. Vanhemmille lähetetään useita kirjallisia tiedotteita vuoden aikana. Lisäksi vuoden aikana järjestetään vähintään yksi vanhempainilta.

Ongelmatilanteissa yhteistyötä tehdään myös sosiaaliviranomaisten, perheneuvolan ja terveydenhuollon henkilökunnan kanssa vanhempien suostumuksella.

7 Arviointi

Aamu- ja iltapäivätoiminnan arvioinnista säädetään perusopetuslain 48 c §:ssä. Arvioinnin tarkoituksena on turvata aamu- ja iltapäivätoiminnalle 48 a §:ssä asetettujen tavoitteiden toteutuminen. Mainitun säännöksen mukaan kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin.

Laadukas toiminta vaatii toiminnan jatkuvaa seurantaa, mutta myös ohjaajien omaa kykyä arvioida työtään. Toimintaa kehitetään arvioinnista saatavan asiakaspalautteen muodossa vuosittain. Arviointia ja palautetta kerätään kyselyjen muodossa vanhemmilta, lapsilta, ohjaajilta ja tarvittaessa opetushenkilöstöltä.

Arvioinnin tulee olla jatkuvaa, lasta ja perhettä tukevaa ja lasten kehitystä ohjaavaa. Palautetta pyydetään kirjallisena lapsilta ja heidän vanhemmiltaan kerran vuodessa. Palautteen kautta saatu tieto on julkista. Saadun palautteen perusteella lähdetään tekemään johtopäätöksiä työn kehittämiseen. Arviointi on suunnittelun apuväline. Se lähtee työn arvoista, tavoitteista ja yhteisestä toiminta-ajatukselta. Aamu – ja iltapäivätoiminnan perusteet antavat pohjan työn arvioinnille, suunnittelulle ja kehittämiselle. Arvioinnin tavoitteena on tukea lasten toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista, tarjota lasten vanhemmille tietoa sekä tukea henkilöstön työtä. Arvioinnilla pystytään myös turvaamaan ja kehittämään toiminnan laatua.